

Kunnen haaien zwaaien? (Kinderboekenweek 2022) (Suzanne Weterings & Annette Fienieg) Groep 3-4, 5-6

Planten en dieren, de wolven en het water, ze kunnen iets doen. Ze bewegen, maken geluiden, veranderen met de seizoenen alles op een eigen manier. Samen zijn ze de natuur om ons heen. We kunnen er van genieten (of soms van balen;-)... als we er tenminste zuinig op zijn. In het boekje 'Een krekel in mijn slaapzak' laat Suzanne Weterings zien dat de natuur een rijke bron voor woordspelletjes en gedichten kan zijn. Jij kunt dat ook! Door wat woorden bij elkaar te zoeken en er zelf bij te verzinnen maak je zo een versje of gedichtje over onze prachtige natuur!

Je hebt nodig

- prints van de werkbladen 'kunnen haaien zwaaien'
- een ondergrond van een lichte kleur A4 (maakt het eindresultaat aantrekkelijk)
- rode en blauwe kleurpotloden
- schaar
- potlood
- plakstift

Organisatie

- Het is natuurlijk leuk om dit boekje van Suzanne Weterings en Annette Fienieg in de klas verder (voor) te lezen.
- Leg daarbij extra aandacht op de wijze waarop er met woorden en klanken wordt gespeeld.

De uitdaging

Kun jij ... uit het werkblad doe- en ding-woorden bij elkaar zoeken die samen mooi klinken? En er zelf woordjes aan toevoegen om zo een eigen versje over de natuur maken?

Laat maar lezen

Inhoud

... dat jij een versje over de natuur kunt maken.

Vorm

... dat je doe- en ding-woorden op klank kunt sorteren.
... dat je zelf woorden kunt bedenken om ze met elkaar te verbinden.

Onderzoek

... dat je zoekt naar woordjes die mooi samenklanken en soms rijmen.
... dat het zoeken naar zulke zinnestjes je een goed gevoel geven.

Beschouwing

... dat je uit de voorbeelden herkent hoe de schrijfster met de woorden en hun betekenis speelt en er zinnestjes mee maakt.
... dat je hoort dat woorden kunnen klinken als muziek.

Formuleren

... dat je met doe- en ding-woorden zinnestjes kunt samenstellen.
... dat je de uitgeknipte woordjes in een gekozen volgorde kunt opplakken.

laat maar lezen

groep

3-4, 5-6

tijdsduur

40 minuten

genre

Poëzie vaste vorm, lofdicht, rijmpje, versje, Poëzie vrije vorm, vrij gedicht

niveau

gemiddeld

taalaspect

Klank, Woord

taaldomein

kunstenaar

Suzanne Weterings & Annette Fienieg

vakgebied

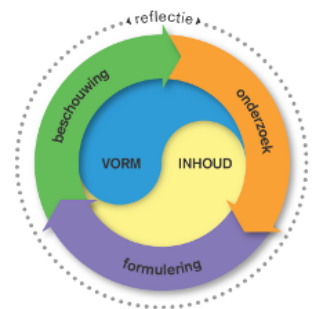
Natuur en techniek

onderwerp

Natuur, milieu, beestjes, klimaat, duurzaamheid, kinderboekenweek

woordenschat

het milieu, de vervuiling, de natuurbescherming, de klimaatverandering

Les - procesfase handleiding

Introductie

- Toon Kijkvoorbeeld 1: Wat vertelt de illustratie op het boekje 'Krekel in mijn slaapzak' van Suzanne Weterings? Wat vind je van de titel? Laat ze hier vrij bij associëren. Waar zou het over gaan? (de uit is natuurlijk heel spannend: avond, tentje...)

Informatie

- Toon Kijkvoorbeeld 2: Hier zie je de titel verpakt in het versje. Wat valt je op? (Laat ze zelf ontdekken dat de titel er in staat. Verder ontdekken ze dat alle zinnestjes rijmen, in een lekker ritme en dat het ook best grappig is;-))
- Toon Kijkvoorbeeld 3: Dit is een bijzonder versje. Lees het samen hardop. Wat hoor je? Wat maakt de woorden bijzonder? (Het gaat eigenlijk meer om de klanken dan de woorden. Samen versterken ze de betekenis van het versje)
- Toon Kijkvoorbeeld 4: Hier zie je die woorden in groepjes. Wat is het verschil tussen de blauwe en rode woorden? (werkwoorden ofwel doe-woorden en zelfstandige naamwoorden ofwel dingwoorden). Soms klinken ze hetzelfde en soms kunnen woorden zowel doe- als dingwoorden zijn, bijvoorbeeld 'vissen'.
- Toon Kijkvoorbeeld 5: Het is een leuk taalspel om ding- en doe woorden bij elkaar te zoeken voor een versje, bijvoorbeeld haaien en zwaaien. Daar kun je heel makkelijk een versje mee maken, bijvoorbeeld: ga je naar de haaien, vergeet dan niet te zwaaien (of zoiets). Haaien een ding woord, zwaaien een doe-woord.
- Toon Kijkvoorbeeld 7: Hier zie je ding-woorden (blauw) en doe-woorden (rood) uit de natuur. Kun jij er een paar uitkiezen om een versje mee te maken? Dat gaat als volgt:

Instructie

- Je krijgt twee velletjes met woorden: doe en dingwoorden (resp. rood en blauw)
- Kruis de woordjes aan die je wilt gebruiken en knip ze uit.
- Ze in de lege kadertjes woorden die je ook goed vind klinken maar er niet bij staan. Knip die ook uit.
- Leg ze op de gekleurde ondergrond bij zó elkaar dat er een begin voor een versje is.
- Het is leuk om daarbij je zintuigen te gebruiken: wat zag je, hoorde, voelde of rook je ?
- Misschien kan je er nog iets bij verzinnen: waar was dat, hoe en met wie en wanneer?
- Schrijf je zinnestjes met potlood uit.
- Als je klaar bent kan je de woordjes vastplakken.
- Misschien kom je onderweg nog op andere ideeën, of later in de week. Met de woord-velletjes kun je steeds weer nieuwe gedichtjes maken.

Uitvoering/begeleiden

- Omdat de les zo stapsgewijs is opgebouwd vanuit de afbeeldingen, loop het eigenlijk vanzelf.
- Benadruk dat het enerzijds een spel is waarbij je af en toe wel iets van je enthousiasme over je vondsten mag delen, maar dat het zachtjes moet gebeuren zodat iedereen rustig verder kan werken.
- Stimuleer ook het zelf bedenken van woordjes. Daarbij is het realisme niet van belang, speel vooral met klanken.
- Ga nog even in op de mogelijkheden met zintuiglijke waarnemingen en wie, wat waar en hoe mogelijkheden.
- Nodig ze uit om de pagina mooi in te delen en groot genoeg te schrijven, waardoor het ook een lust voor het oog wordt.
- Wie klaar is ruimt rustig op en gaat iets voor zich zelf doen zonder degenen die nog bezig zijn te hinderen.

Nabespreking - Toelichting

- Het is leuk om de gedichtjes na afloop te laten voordragen (kring?). En kort het proces na te bespreken.

Nabespreking

- Wat vind je van het boekje Krekel in mijn slaapzak? Vertel ook iets over het onderwerp en hoe jij de natuur zelf ervaart!
- Welke woorden heb je het eerst gekozen?
- Welke heb je er zelf bij verzonnen?
- Kun je in je versje iets terugvinden over zien, horen, ruiken etc.?
- En waar, wanneer of hoe het was of met wie?
- Denk je dat je nog meer versjes kunt verzinnen met de woordjes op de knipvellen? Vertel!

Webadres